

Datum
2025-04-01

Diariernr
KST 2025/60

Ert datum
2025-01-21

Ert diariernr
Ju2025/00118

Justitiedepartementet
Enheten för migrationsrätt

Betänkandet Skärpta krav för svenskt medborgarskap (SOU 2025:1)

Kammarrätten har följande synpunkter på förslagen.

Försörjningskravet

I utredningens förslag till 11 § lagen (2001:82) om svenskt medborgarskap anges att utlänningen ska ha "förmåga att försörja sig". Förslaget liknar det som redan gäller vid ansökan om permanent uppehållstillstånd. Kammarrätten anser därför att rekvisitet skulle kunna utformas på samma sätt som i 5 kap. 7 § utlänningslagen (2005:716), dvs. att utlänningen "kan försörja sig".

Vidare föreslår utredningen att fler inkomster ska jämföras med lön jämfört med vad som gäller vid en ansökan om permanent uppehållstillstånd. Därutöver ska, enligt förslaget till 12 §, sökande som bedriver vissa angivna former av studier undantas från kravet på försörjning. Kammarrätten anser att förslagen inte passar in i regleringarnas systematik. Om avsikten är att medborgarskapet ska vara en förmån med tyngre dignitet än det permanenta uppehållstillståndet framstår det inte som motiverat att fler inkomster räknas in och att kretsen som undantas från försörjningskravet är större i ärenden om medborgarskap än vad den är vid en ansökan om permanent uppehållstillstånd.

Kammarrätten noterar att Justitiedepartementet har lämnat ett, i förhållande till betänkandet, alternativt förslag med skärpt försörjningskrav (Promemoria med kompletterande förslag till SOU 2025:1). Kammarrätten kommer att yttra sig över Justitiedepartementets förslag senare.

Postadress

Box 2302
103 17 Stockholm

Besöksadress

Birger Jarls Torg 5

Telefon

08-561 690 00

E-post: kammarrattenistockholm@dom.se

Internet: www.kammarrattenistockholm.domstol.se

Borttagandet av tidsfristen för att ansöka om bibehållande av medborgarskap

Utredningen föreslår att tidsgränsen för ansökan om bibehållande av medborgarskap tas bort. Förslaget innebär att en person som var svensk medborgare fram till 22 års ålder kommer att kunna ansöka om att få behålla medborgarskapet efter att han eller hon har fyllt 22 år. Kammarrätten anser att det från språklig synpunkt framstår som ologiskt att en tidigare svensk medborgare långt efter sin 22-årsdag kan ansöka om att få *behålla* medborgarskapet. Det ligger närmare till hands att en sådan ansökan avser att *återfå* medborgarskapet med retroaktiv verkan.

Eftersom EU-domstolen inte har ställt något krav på att den tidigare medborgaren måste kunna just *behålla* medborgarskapet är en möjlig lösning att lägga till ett stycke i 14 § om att den som har fyllt 22 år kan ansöka om att återfå medborgarskapet i stället för att ta bort den nu rådande tidsgränsen (se EU-domstolens dom den 5 september 2023 i mål C-689/21).

Lagtexten i förslaget till 11 b § i lagen om svenskt medborgarskap

I 11 b § i lagen om svenskt medborgarskap föreslås lagtexten vara att "Ett barn som inte har svenskt medborgarskap kan efter ansökan...". Kammarrätten anser att det inte finns anledning att särskilt ange att det är den som inte redan har ett svenskt medborgarskap som kan ansöka om medborgarskap. Det har inte motiverats närmare i utredningen varför det skulle finnas ett behov av att förtydliga detta. Kammarrätten föreslår därför att "som inte har svenskt medborgarskap" stryks.

Förslaget till ändring i medborgarskapsförordningen (2001:218) m.m.

Enligt förslagen till ändring av 7 a § andra stycket 1 och 2 medborgarskapsförordningen (2001:218) samt punkt 2 a och b i ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna till lagen (2014:481) om ändring i lagen (2001:82) om svenskt medborgarskap ska upprepad brottslighet som "inte är mindre allvarlig" ändras till "inte är lika allvarlig". Begreppet *lika* allvarlig kan leda till otydligheter och begreppsförvirring. Det kan till exempel uppfattas som såväl en skärpning som en lindring av nu gällande regler. Eftersom bötesbrott också ska kunna beaktas enligt utredningens förslag kan det ifrågasättas om det finns något behov av att föreskriva något annat än "upprepad brottslighet".

Effekter för migrationsdomstolarna

Kammarrätten förutsätter att de ekonomiska konsekvenserna för migrationsdomstolarna beaktas i den fortsatta beredningen.

Detta yttrande har beslutats av kammarrättsrådet, tillika vice ordföranden, Pär Hemmingsson. I handläggningen har även kammarrättsrådet Anette Briheim Fällman deltagit. Kammarrättsfiskalen Linnea Blomberg har varit föredragande.



Pär Hemmingsson



Linnea Blomberg

Kopia till

Övriga kammarrätter

Hovrätterna

Förvaltningsrätterna under Kammarrätten i Stockholm

Förvaltningsrätten i Göteborg

Förvaltningsrätten i Luleå

Förvaltningsrätten i Malmö

Justitiedepartementet, expeditionschefen och enheten DÅ

Domstolsverket

Kammarrättens intranät

Tidningarnas telegrambyrå